

SMERNICA 7 - SREDNJE OBRAZOVANJE I VASPITANJE:

Smernica 7 navodi informacije o srednjem obrazovanju i vaspitanju.

Ova smernica je izrađena za potrebe osoba sa invaliditetom i njihovih porodica i prijatelja kroz publikovanje na veb portal i aplikacija za mobilne telefone **INVALIDNOST INFO**.

Sadržaj ove smernice ne odražava nužno i stav **COD Kosovo**, već daje samo pregled postojećih informacija.

UVOD – Osnovne informacije

Šta bi trebalo da znate prilikom upisivanja vašeg deteta u srednju školu:

Na osnovu zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju škola je dužna da pruži dodatnu podršku u obrazovanju i vaspitanju za učenike sa smetnjama u razvoju i invaliditetom i da obezbedi otklanjanje fizičkih i komunikacionih prepreka ili zavisno od potreba takodje da obezbedi i individualni obrazovni plan u skladu sa Zakonom o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja. Cilj dodatne podrške je u postizanju optimalnog uključivanja učenika u redovan obrazovno-vaspitni rad, osamostaljivanje u vršnjačkom kolektivu i njegovo napredovanje u obrazovanju kao i priprema za budući rad i zaposlenje. U zavisnosti od delatnosti srednje škole (stručna, gimnazija, četvorogodišnja, trogodišnja ili zanatska) učenik treba da ispunjava zdravstvene uslove koji odgovaraju zahtevima zanimanja.

Da bi ostvarili upis deteta sa smetnjama u razvoju i invaliditetom, prvo se mora saznati da li određena srednja škola u vašem okruženju sprovodi inkluzivno obrazovanje i vaspitanje za decu sa smetnjama u razvoju i invaliditetom. Da bi srednja škola ostvarila dodatnu podršku u obrazovanju i vaspitanju vašem detetu mora da ostvari saradnju sa jedinicom lokalne samouprave, organizacijama, ustanovama i udruženjima koje pružaju usluge i stručnu pomoć za prevazilaženje poteškoća u obrazovanju i vaspitanju. Stručnu pomoć mogu da pružaju lica kompetentna u oblasti inkluzivnog obrazovanja i vaspitanja kao i škole koje su svojim aktivnostima postale primeri dobre prakse u sprovođenju inkluzivnog obrazovanja i vaspitanja. Škole koje pružaju podršku u ostvarivanju inkluzivnog obrazovanja i vaspitanja su Specijalne škole odnosno škole za učenike sa smetnjama u razvoju.

Kandidat sa smetnjama u razvoju i invaliditetom upisuje se u školu posle obavljenog završnog ispita, u skladu sa svojim motoričkim i čulnim mogućnostima, odnosno uslovima koje zahteva njegova vrsta invaliditeta, odnosno u skladu sa potrebama za pružanjem podrške u odnosu na sadržaj i način sprovođenja ispita i na osnovu mišljenja interresorne komisije uz saglasnost roditelja/staratelja.

Učenik sa smetnjama u razvoju i invaliditetom, specifičnim teškoćama u učenju ili jezičkim i socijalnim barijerama polaže ispite u uslovima koji obezbeđuju prevazilaženje fizičkih i komunikacijskih prepreka, a može da bude oslobođen polaganja dela ispita iz predmeta za koje su mu tokom obrazovanja prilagođavani standardi postignuća, ili da taj deo polaže u skladu sa individualnim obrazovnim planom, o čemu odluku donose tim za inkluzivno obrazovanje i tim za pružanje dodatne podrške učenicima. Direktor ustanove obrazuje tim za inkluzivno obrazovanje. Timovi pripremaju planove za organizovanje i sprovođenje ispita za učenike sa smetnjama u razvoju i invaliditetom. Programe po pribavljenom mišljenju Saveta za stručno obrazovanje i obrazovanje odraslih, donosi ministar. Škola vodi evidenciju o učeniku sa smetnjama u razvoju i invaliditetom i podatke o preporučenoj i pruženoj dodatnoj obrazovnoj, zdravstvenoj i socijalnoj podršci. To su podaci koje dostavlja interresorna komisija koja vrši procenu potreba i podaci o njihovoj ostvarenosti.

Sredstvima iz budžeta RS ostvaruje se obrazovno-vaspiti program za decu na bolničkom lečenju. Sredstvima iz budžeta jedinice lokalne samouprave ostvaruje se podrška detetu i učeniku sa mišljenjem interresorne komisije, osim onih za koje se sredstva obezbeđuju iz budžeta RS. Takođe se obezbeđuje prevoz, smeštaj i ishrana dece i učenika sa smetnjama u razvoju i invaliditetom i njihovih pratilaca, bez obzira na udaljenost mesta stanovanja od škole.

DODATNE INFORMACIJE

Zakon o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja uvodi kaznene odredbe ukoliko ustanova ne donese ili ne ostvaruje individualni obrazovni plan (Član 76.).

Više o zakonu srednjeg obrazovanja i vaspitanja naćićete na linku u nastavku:

<http://www.mpn.gov.rs/dokumenta-i-propisi/zakonski-okvir/>

Više o Zakonu o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja naćićete na linku u nastavku:

http://www.mpn.gov.rs/wp-content/uploads/2015/09/ZOSOV_SI_gl_88_17.pdf